

Веселка

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE
RAINBOW
a Children's
Magazine

РІК XXVI
ГРУДЕНЬ 1979
Ч. 12 (303)

РОЗГАДАЙМО!

ЩО ЦЕ?

- а) Без рук, без олівця — малюю зиму без кінця?
- б) Як напишете трьома буквами: за мерзла вода?
- в) Мас роги, мас ноги, все тримається підлоги?

ХРЕСТИКІВКА

X - - -	грюнова установа
- X - -	турецький достойник
- - X -	дівоче ім'я
- - - X	купц з червоними ягідками
- - X -	інакше — насмій
- X - -	мешканець Арабії
X - - -	музичний інструмент

Букви на місці хрестиків дадуть назву українського музичного інструмента.

МАГІЧНИЙ КВАДРАТ

- - - росте в тілі
- - - знаряд зору
- - - багато співаків

ХТО ЦЕ?

(Свєтєн Іворівський)

Плиг-плиг! Скїк-скїк!
В нього піжки прудкі,
В нього вупка довгенькі,
В нього хвостик куденький...
Хто ж цей побігачик?
Це сіренький

НАРОДНІ ЗАГАДКИ

- а) Живе — лежить, умре — побіжить.
- б) У дворі горою, у хаді водою.
- в) Дід без сокири міст ладнас.
- г) Людей не було, дончок не клали,
А через річку міст збудували.

ЗАГАДКИ-НЕДОМОВКИ

- а) В небі хмара пролітала,
Білий пух порозсиняла.
Він на землю міцно ліг,
Називають його
- б) Без води не міняється,
А з водою піняється,
Мис руки, мис тіло,
Знаю, знаю, це є

ЩО ЦЕ?

Не купц, а з листочками, не ссрочка, а зшита, не людина, а дива розказус, розуму навчас.

ХТО Я?

З води я виходжу,
В повітрі літаю,
Як холодно стане,
На землю спадаю.

ДИВНИЙ ВІЗ

Їде, їде віз,
Хоч нема коліс —
Із горба без коней лине
І без пари й без бензини.
І не авто й не літак,
А снігами мчиться так,
Що як піде викрутасом,
То і цанки стане часом,
А вельможних
Подорожніх
Поскидає в рів у сніг —
Не на лихо, а на смій!
— Діточки, не відкладайте,
Що за віз це, відгадайте!

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК З ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ” ЗА ЛИСТОПАД 1979 р.: ЯКА ЦЕ ПІСНЯ? Гей у лузі червона калина. РЕБУС: Ідуть Січові Стрільці в боротьбу криваву.

РОЗВ'ЯЗКИ РОЗВАГ: ПОДІЛІТЬ ЧИСЛО: оберніть цифру дев'ять „догори ногами” й отримаєте цифру шість. Тоді отримаєте число 364, яке є подільне через сім. ТРЮК З ПЛЯШКОЮ НА МОЛОКО Й ДОЛЯРОМ: Треба звивати дуже поволі банкнот, тримаючи пальці на крайчиках доляра. Коли ви станете звивати банкнот, пляшка поволі зійде з доляра.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 долар.

“THE RAINBOW” — “VESELKA”

Обкладинка роботи — Івана Бриковича

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey.

30 Montgomery Street — Jersey City, New Jersey 07302
Subscription \$8.00 per year. UNA members \$5.00 per year.

Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Ярема Козак — Дарунки під ялинку

ЛИСТИ

За вікном сніжок летить.
Вітер завиває.
Діти вже свої листи
Шлють до Миколая.

Всі прохання у листах
Миколай розгляне.
Від Марусі, Петруся,
Ростика і Гані...

Кольорові олівці
Ліда хоче мати.
Просить авто й ковзанці
Для малого брата.

Просять хатку для ляльок,
Ляльці стіл і ліжко.
І багато діточок
Просять рідну книжку.

А Тамара у свій лист
Довгу скаргу вклала:
Що торік їй не приніс
Все, що попрохала.

— Може очі від письма
В Святця заболіли
І тому не розібрав,
Що його просили?

Щоб тепер усе приніс! —
Додала Тамара, —
Я кладу в оцей свій лист
Бабці окуляри.

Пояснення-словничок: ковзанці — rates; розібрати — тут: зрозуміти, здогадатися; скарга — тут: complaint.

Декорація: Хмари, сонце, місяць. Стіл, крісло, лава.

КАРТИНА ПЕРША

В кріслі сидить Старший Янгол, перед ним стоять п'ять молодших янголів.

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Мої дорогі янголи! Чи не забули ви, який сьогодні день!

ЯНГОЛИ: Не забули: день Святого Миколая.

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: (до аудиторії): А ви, діти, не забули?

ДІТИ: День святого Миколая!

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Бачите, діти не забули! Вони чекають на їх улюбленого святого Миколая, що в цей день прибуває до них у гостину й несе подарунки...

ОДИН ЯНГОЛ: Якщо діти чемні...

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: А подарунки святий Отець доручив підготувати нам. Отож давайте радитись: що ми дітям подаруємо?

ОДИН ЯНГОЛ: Треба ще раз переглянути листи — що діти хочуть?

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Янголе-поштарю! Де ти дів листи від дітей?

ЯНГОЛ-ПОШТАР: Маю їх, маю. Зараз принесу! (Виходить, тягне величезну торбу листів, аж заточується). Ми їх усі перечитали, але може ви хочете послухати, що діти пишуть?

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: На всі листи часу не вистачить, але вибери кілька листів і прочитай уголос.

ЯНГОЛ-ПОШТАР: Ось лист від Лесі: „Дорогий отче Миколаю: я була дуже чемна й тільки один раз спізнилась до Рідної школи, бо пішов дощ, і я мусила вернутись по парасолю. Якщо Ти думаєш, що я заслуговую, принеси мені велику ляльку, українську книжку з казками і журнал для дітей „Веселку”. А ось що пише Микола: він хотів би нові санчата. А ось Сергійв лист: це довгий-предовгий список: Принеси мені авто, поїзд, літак, чоботи, ракету, радіо,....

ПЕРШИЙ ЯНГОЛ: Ого-го! Щоб усе це довести, нам довелось би найняти вантажне авто!

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: А чи був Сергійко чемний?

ДРУГИЙ ЯНГОЛ: Де там! Він доти показував язика, поки на язик не сіла оса та не вжалила його. Всіх собак на вулиці дразнить, вдома не всидить, а домашні завдання незроблені лишаються. І нічого не допомагає ні татові, ні мамі. От який він!

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Ну, то його довгий список треба скоротити. (Бере опівець і починає викреслювати). Дивно мені, що діти просять такі дорогі дарунки. Це вони навчилися від своїх американських приятелів. Але в нас, українців, великі ляльки та автомобелі дарують на день народження, а святий Миколай приносить інші подарунки, не такі коштовні, але смачні, корисні й дуже цікаві. І не лише іграшки, але й книжечки та журналики. Я думаю, що ви, янголи й янголята, вже приготували ці подарунки.

ЯНГОЛИ: Так, у нас уже все готове.

ДРУГИЙ ЯНГОЛ: Е-е... Майже готове.

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Янголе від медяників! Звітуй про свою роботу!

ПЕРШИЙ ЯНГОЛ: Медянички вже допікаються. Зараз загляну в піч і покажу їх вам усім, щоб полюбувалися! (Виходить, потім повертається й оголошує): Медянички готові!

Входять Медянички, співають:

**Ми до вас — просто з печі.
Напекли нас для малечі.
В нас багато масла й меду,
Через те ми — попереду.**

(Танцюють).

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Гарні твої медяники, янголе! За це даю тобі в відзнаку оцю зірку з неба (здіймає зірку, приколює янголові). Янголе від цукерок, а як у тебе справи?

ДРУГИЙ ЯНГОЛ: Добре, тільки не дуже.

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Що значить — не дуже? Ти готовий?

ДРУГИЙ ЯНГОЛ: Не зовсім. Я був дуже зайнятий і ще не всі цукерки позагортав у папірці. Вони дуже верткі, я їх загортаю, а вони розгортаються...

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: А що ти таке робив, що тобі забракло часу?

ДРУГИЙ ЯНГОЛ: Вчора налетіли сердиті вітри й порозмітали хмари по всьому небі. То я взяв мітлу й позамітав їх до купи. А замітаючи ще й одержу порвав, то мусів латати.

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: То йди швидше кінчай працю. Янголе від медяників, твоя праця закінчена, то допоможи йому папірці загортати!
(Обидва янголи виходять).

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Янголе від яблук! Як там у тебе?

ТРЕТІЙ ЯНГОЛ: Я боявся, що райські яблук на час не досягнуть! Але сонечко пригріло, й вони стали такі рум'яні, такі пахучі, що аж дивитися любо. Зараз їх принесу!
(Виходить і виводить Яблучка).

ЯБЛУЧКА — співають:

**А ми яблучка червоні,
Просимось до вас в долоні.
Хто нас часто споживає,
Той червоні щічки має.**

(Танцюють).

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Що й казати — яблучка чудові.
(До поштаря): Піди подивись, чи вже всі цукерки в обгортках. (Янгол-поштар виходить і повертається разом із Першим і Другим янголами).

ДРУГИЙ ЯНГОЛ: Цукерки всі в папірцях! Виглядають чудово — чи ж не так?
(Входять Цукерки, співають):

**Ми цукерочки смачні.
Чемним — так,
Нечемним — ні.
Але ми, звичайно, певні,
Що сьогодні всі ви — чемні.**

(Танцюють).

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Хоч наспів вас загортали, але виглядаєте прекрасно. Що ж лишилось? Ага, лишилось найкраще! Янголе від Горіхів, а ти впорався?

ЧЕТВЕРТИЙ ЯНГОЛ: (засоромлено прикривається крильцями): Горішки готові, тільки...

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Що — тільки?

ЧЕТВЕРТИЙ ЯНГОЛ: Тільки... я теж готовий! (Розкриває крильця — він обляпаний золотом фарбою, навіть на лиці). Старший янголе, вибачте мені! Я їх фарбував, а вони такі швидкі, так і котяться в різні боки! Ледве я їх на купку позгортав і при тому в золоту фарбу обмазався.

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: То нічого! Буде в нас золотий янгол. Зійдеш на землю, снігом умиєшся. А покищо покажи нам свої горішки!

ЧЕТВЕРТИЙ ЯНГОЛ: Виводить на сцену Горішки. Вони співають).

**Золоті ми горішки,
Золоті в нас ручки й ніжки,
Золоті в нас черевки —
Гей, заграйте нам, музики!**

(Танцюють).

Похід закривають Книжечки й Журналики. Вони співають:

**А нас же бо написали
Не для мишенят,
А для українських
Хлопчиків, дівчаток...**

СТАРШИЙ ЯНГОЛ: Дуже добре! Тепер усі шикуйтеся! Підемо на десятку хмару й там будемо чекати на отця Миколая! (Всі виходять, співаючи:

**Скоро прийде світле свято,
Буде радощів багато.
Звеселиться цілий світ —
Сам Господь нам шле привіт.**

КАРТИНА ДРУГА

(Вискакують два чортики)

ПЕРШИЙ: Гей, іди сюди, іди до мене!

ДРУГИЙ: Краще ти йди до мене!

ПЕРШИЙ: А як я не хочу?

ДРУГИЙ: То й я не хочу.

ПЕРШИЙ: Та не впирайся, йди сюди! Скоро он святий Миколай до дітей піде, то треба так зробити, щоб усі вони стали нечемними, щоб ніхто з них не дістав подарунка. А тоді ми підстеремо янголів і віднімемо від них торбу з ласощами!

ДРУГИЙ: О, це буде чудово! Я дуже люблю цукерки!

ПЕРШИЙ: А я — медяники! (Танцюють і співають):

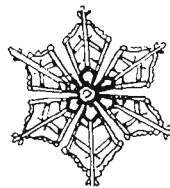
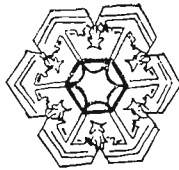
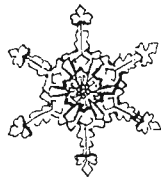
**Ми з тобою — чорти.
Чортик я, і чортик ти.
Там, де є нечемні дітки,
Ми їх манимо на збитки.**

ПЕРШИЙ: Ану, порадьмося: щоб то таке придумати, щоб діти були дуже-дуже нечемними!

ДРУГИЙ: Навчимо їх, щоб вони не слухались ні тата, ні мами.

ПЕРШИЙ: Ні бабусі, ні дідуся.

ДРУГИЙ: Ні вчителів, ні директора. Нікого, тільки чортиків!

ПЕРШИЙ: Щоб не готували домашніх завдань, а щоб цілий вечір біля телевізора сиділи!

ДРУГИЙ: Щоб говорили по-англійськи, а не по-українськи. І щоб читали не українські книжки, а комікси!

ПЕРШИЙ: Особливо ті, де такі чорти, як ми, намальовані! Щоб не молилися і до церкви не ходили! *(Регочуть: Ге-ге-ге-ге!!!)*

ДРУГИЙ: Але знаєш що? Як ми віднімемо від янголів ласощі, я хочу всі медяники.

ПЕРШИЙ: Але я їх хочу! Я більше збиточний, ніж ти, тому мені належиться більше!

ДРУГИЙ: Ні, мені! *(Починають боротися).*

ПЕРШИЙ: Ой-ой-ой! Ти мені хвоста відірвав! Іди до чорта!

ДРУГИЙ: Вже прийшов! *(Знову починають битися).*

В цей час чути пісню „Ой, хто, хто Миколая любить... (Чорти п'якаються).

ЧОРТИ: Ой-ой-ой! Святий Миколай іде! Втікаймо, куди видко! *(Втікають).*

На сцену виходить святий Миколай із янголами, несуть подарунки.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ: Добрий вечір, українські діти! Я прийшов до вас із далеких небесних просторів і приніс вам привіт і благословення від Бога Отця нашого. Незабаром настане велике радісне свято — Боже народження. Ввесь світ на це чекає, бо це — початок нового життя, шлях до добра й миру, шлях до квітучої весни й надія на волю Україні. А щоб вас розвеселити й нагородити за вашу чемність, я приніс вам солодкі, смачні подарунки, книжечки й журналики, всіх ними обділю, навіть і не зовсім чемних, бо всі мені любі і милі.

(Св. Миколай і янгולי починають роздавати подарунки).

Дмитро ЧУБ

ПРИГОДА З ЗАЙЧЕННЯМ

На величезному подвір'ї, що належало до електричної компанії, працювало з п'ятдесят робітників. Це були нові емігранти з різних європейських країн. Одні копали рівчаки для каналізації, другі прокладали в них цементові рури, треті будували дорогу з міцними стінками з обох боків, ще інші розрівнювали дрібне каміння на рівній площі цього подвір'я.

Увесь чотирикутник розлогого подвір'я був обведений дротяною огорожею. Це було на передмісті великого австралійського міста Мельборну, де ще донедавна росли кущі чагарнику, бур'ян та будяки. За цією огорожею ще й тепер стояв, мов стіна, той незайманий гущавник, а трохи далі було видно одноповерхові будиночки нових поселен-

ців та бігли залізничні рейки до дальших передмість. Ще недавно з тих чагарників хлопчики вигнали лисицю.

Посеред подвір'я працювала дробарка, до якої щодня привозили вантажні авта вугілля, а дробарка перемелювала його з великих шматків на дрібні. Від неї щоразу підіймався чорний стовп порошу. З другого боку подвір'я лежали чотири великі купи сірого каміння, яким мали мостити дороги. Спочатку ми не знали, що під купою великих брил каміння живе заяча сім'я. Але одного разу, коли ми там працювали, з-під купи дощок височило маленьке зайченя і шмигнуло під каміння. Пізніше один з керівників цих робіт, австралієць, розповідав, що він не раз уранці бачив тут зайців.

Вони щоразу втікали з травника під ці купи каміння. Їх ніхто не чіпав. Вони жили собі спокійно, бо мали навколо досить трави, а іноді вибігали вночі теж поза огорожу пошукати кращої їжі. Я почав приносити їм чи то морквину, чи листок капусти.

Та одного ранку сталася цікава подія. Ми побачили, як уздовж високої дротяної огорожі швидко їхав верхи на коні молодий вершник, а поперед нього біг щосили здоровий породистий пес. Він гнався за зайцем. Здавалося, що пес ось-ось схопить зайця... Раптом сіренький утікач шмигнув попід дротяну огорожу й опинився на нашому подвір'ї. Він перескочив широченький потічок і кинувся наосліп поміж дві лави робітників, що стояли з лопатами, роззявивши роти. Вони підняли страшний галас, ніби то був не заєць, а цілий вовк, попідіймали лопати догори, але сіра тваринка вмить пролетіла поміж них і опинилася на середині подвір'я.

Тим часом вершник ускочив із своїм псом у відчинені ворота, що були поблизу, і гнався в напрямку зайця.

Ми з білорусом Влодком на той час стояли трохи далі, недалеко від тих кучугур каміння біля дороги, яку будували. Він продував стисненим повітрям рівчаки з одного боку дороги, а я навпроти нього стояв з шлянгою і поливав ці рівчаки з дротяним плетивом, готуючи для заливання цементом.

Далі теж працювали робітники. Заєць, побачивши, що до нього знову летить страшний кудлатий пес, кинувся просто по дорозі, біля якої ми стояли з Влодком, щоб пошвидше сховатися під купою каміння, де були його хата і сховище. Пес був уже за 10 — 15 кроків від зайця. Нам було шкода цієї безвинної, завжди всіма переслідуваної тваринки, і ми, ніби змовившись, пропустили зайця, а тоді пустили сильні струмені повітря й води на дорогу, по якій мчав породистий пес. Стоп куряви від стисненого повітря та струм води вмить створили непрохідну стіну для пса. З розмаху він влетів у цей вир, закрутився на місці і, весь обляпаний болотом та притрушений курявою, зупинився, не розуміючи, звідки взялося це лихо. А заєць за хвилинку був уже в своєму сховищі під камінням.

Всі, що бачили це, сміялися з нашої вигадки, а

ми раділи, що врятували сірого втікача. Ми думали, що на цьому й закінчиться вся ця пригода. Але за кілька хвилин викликав нас до свого барачку, де була канцелярія, керівник робіт. Біля барачку стояв уже молодий джентлмен, тримаючи за повід гарного гнідого коня, а з другого боку стояв засоромлений обтіпаний пес.

— Скажіть, навіщо ви так забруднили й обпаскудили пса? — запитав наш керівник. — Ви знаєте, що цей породистий пес коштує не менше як п'ятсот фунтів? Ви могли його скалічити, покусувати йому очі...

— Поперше, — сказав я, — ми не збираємося купувати цього пса за п'ятсот фунтів. Подруге, ми його не чіпали, а він сам підбіг, коли ми поливали й очищували дорогу для заливання цементом.

— А хіба є такий закон, — озвався Влодко, — що сторонні люди з псами мають право полювати на нашому подвір'ї?

— Я свого пса умисно туди не посилав, — сказав гнівим тоном панок із стеком у руці, — але тварина має інстинкт переслідувати звіра. А вони — він сердито показав стеком на нас, — умисно облили пса брудом, а може ще пошкодили йому й очі...

Наш керівник Джек посміхнувся самими очима й удавано серйозно сказав:

— Гаразд, я ще розберусь у цій справі, розпитаю інших робітників, як це було... Вибачте, що так сталось. Але надалі й самі будьте обережні з псом...

Мислицеві на зайця не було іншого виходу, і він, сівши на свого гнідого, поїхав з двору. А ми з радістю і сміхом пішли знов до своєї роботи.

Пояснення-словничок: чагарник — brake, shrubby; гущавник — thicket, brushwood; рейка (залізнична) — rail; дробарка — машина, що розбиває брили вугілля тощо на дрібні шматки (crusher); брила — lump, block; породистий — pure-bred; стек — пужално, хлист, тонка палиця з ремінною петлею на кінці — (steak, riding-crop); наосліп — не роздивляючись; лопата — shovel; кучугура — heap, pile; шлянга — гумовий вуз для поливання водою; керівник (роботи) — boss; повід (коня) — rein; гнідий кінь — bay-horse; плетиво — тут: плетінка або сітка з дроту; вершник — їздець на коні; огорожа — fence; струм — squirt.

Світлана КУЗЬМЕНКО

ЖИВУТЬ З НАМИ РАЗОМ...

Живуть з нами разом
Дідусь і бабуся.
Від них я багато
Цікавого вчуся.

Бабуся мені
Булку медом помаже,
Навчить мене пісню
І казку розкаже...

Дідусь, мій, старенький,
Багато що знає,
Про наше минуле
Мені повідає:

Про славу козацтва,
Що лине віками,
Як мужньо боролось
Воно з ворогами;

Про наших князів,
Нашу древню культуру,
Шевченка, Франка,
Коновальця, Петлюру...

Я дуже люблю
Дідуся і бабуся.
Щодня я за їхнє
Здоров'я молюся.

ВИБИРАЮ ЯЛИНКУ

Вже на дворі повно снігу
Нам насипала зима.
Закувала річку в кригу,
Ще й метелицю здійма.

Не злякає завірюха:
Затуляє шапка вуха,
Гріють чоботи й кожух —
Не боюсь я завірюх!

Ми поїдемо на фарму,
Де газдує мій дідусь.
Виберу ялинку гарну —
Це ж собі, а не комусь!

І високу, і рівненьку,
І рясну, і зелененьку,
Щоб світилась у вікні,
Усміхалася мені.

Газдувати — господарити; рясний — густий
(plentiful, rich, abundant).

Галина ЧОРНОБИЦЬКА

Ілюстрація Яреми КОЗАКА

ПЕРШИЙ СНІГ

У повітрі білим пухом
оппадає перший сніг
і легким повільним рухом
Ніби ластиться до ніг.

Ми ідемо з саночками,
де горбок такий стрімкий,
а на завтра біля брами
стануть два сніговики.

Гоца Дзала

Відлетіли журавлі,
Зникли ув осінній млі.

Листя із дерев злетіло,
Землю килимом укрило.

Осені настав кінець,
Завтра прийде морозець.

Каже Гоца: — Гноме-брате,
Час нам друзів попрощати!

Друзі в норах, у дуплах,
Під корою в схованках.

Гномик, Гоца поспішають,
— Надобраніч! всім гукають.

І звірята, і жучки
З-під землі і з-під кори —

— Всі пишуть: — Здорові будьте,
Зиму-холод перебудьте!

Жабка каже: Час на дрімку
До весни! — і гульк у річку.

А на другий день сніжок
Білим пухом вкрив лісок.

Все твердим заснуло сном,
Лиш не спали Гоца й гном.

Гном пиляє дощечки —
Майструвати час санки!

ПРО СЛАВНОГО КОРОЛЕВИЧА ГАРАЛЬДА СМІЛИВОГО

(Закінчення)

Хто з чужинців побував тоді у Києві, на все життя залишався із найкращими про нього споминами. Але все має свій кінець, тож і гостям приходив час покинути місто. Прийшлося і королевичеві Гаральдові їхати далі. Перед тим він попросив дозволити йому попрощатися з сім'єю Ярослава Мудрого. Прощаючись, зайшов теж до князівни Єлисаветки.

— Час мені, князівно, їхати в інші краї! — заговорив і глянув їй в очі. — Заграю тобі, князівно, пісню на прощання!

З-під широкої червоної накидки він добув лютню і торкнув струни. Єлисаветка вказала йому стілець. І королевич загравав-заспівав лицарську сагу, пісню про славу і вірність, про красу і любов. Оспівував свою долю: данці напали на його батьківщину, вигнали його батька, короля Оляфа, і ворожий король, Кнут Великий, засів на норвезькому престолі. І впав смуток і жалощі на країну. Поникли радощі і забави, дівчата заслонили лиця і смутком накрит темним серпанком гори і долини, міста і села Норвегії. Тоді він, Гаральд, понісся конем у світ, полинув у чужі землі добути слави і лицарських чеснот войовника і відвоювати країну. Але у Києві побачив дівчину-зірку, княжатко великого народу, і серце в нього затремтіло-забився...

Гаральд скінчив. Тоді Єлисаветка покликала княжих співців-скоморохів, які тепер Гаральдові заграли на гусях українську лицарську пісню.

Співали про княженку Володимира, що розбив ворогів на чолі своєї дружини, завоював їхні землі, і вони корилися його сміливості. І збив ворога, як сокіл збиває галиці у пету, а бій був страшний; дерева хиталися, хилилася низько трава; боги кидали вогонь з полум'яних рогів. А коли все успокоїлося і княженко засів на батьківському престолі, тоді згадав дівчину, гарну князівну литовську. Післав у далекий край боярина Дуная Звановича, і той привіз йому панянку красну у срібні і злоті, у самоцвітній красній короні.

Гаральд задумався. Коли скоморохи вийшли, він устав і кинув лютню на землю.

— Я зрозумів, князівно! Ти відповіла мені пісню. Здобути мені славу й золото, здобути мені королівський престіл і аж тоді забрати до себе українську дівчину, щоб засіла на норвезькому троні.

Єлисаветка встала.

— Прощай, дівчино, — казав Гаральд. — Іду в світ і ти почувеш про мої подвиги і мої перемоги. Тоді повернусь до тебе. Жди мене!

Гордий вікінг відвернувся і рвучко вибіг з кімнати. Єлисаветка всміхнулася. Хотіла бачити його сміливим і звияжним, недармо ж з роду в рід казали князі:

— Від предків дістали ми хоробрість!

Вона підійшла до вікна. Саме дружина лицарів очікувала Гаральда. Він скочив на коня і глянув востаннє у вікно княжої палати.

— Прощай! — тихо прошепотіла Єлисаветка і майнула рукою. Додолу злетіла тендітна мережана хустинка.

Гаральд підхопив подарунок і сховав його на грудях. Гукнув на дружину, і лицарі погналися кінми в сторону лясської брами.

Минали дні, минали тижні і місяці. Єлисаветка сумувала за золотоволосим вікінгом, але вістки від нього не мала. Вже вернувся з походу на Візантію її рідний братчик княженко Володимир, уже вернувся воєвода Вишата, який ішов пішки зі своїм військом.

Знову прийшла весна. Тоді до князівни прибув сторонній купець з далеких південних країн. Він розклав перед Єлисаветкою дорогоцінні прикраси, золоті сережки і нашійники з самоцвітами.

— Оце золото і перли, панночко, певно вам сподобаються. Але чи не кращою для вашого серця буде пісня моя?

І він торкнув струни лютні та заспівав:

— Гуляє мій корабель по бурхливому морі, і біліють дикі скелі Сицилії. Корабель носить на хребтах немалих хвиль: спадає додолу, як хижий птах на здобич. Море хоче прогинути його, і вітри ламають щогли, але він впливає знову, а на ньому стоять нерухомо лицарі — дружина моя. Мало хто відважиться плисти кораблем по страшних хвилях сицилійського моря, що його небезпеки ще давні латиняни оспівали у своїх піснях. Але ми плили туди!

А все ж дівчина, князівна українська з золотою короною і багатьма перлами, погордила своїм коханням!

Задумалася Єлисаветка і сльози стали в неї на очах. Вона відвернулася, щоб їх непомітно втерти. А коли глянула, купця вже не було, залишив тільки у дар свій дорогоцінний крам. Аж тепер Єлисаветці пригадалось, що бачила того купця поміж дружинниками Гаральда.

Ще більше затужила тепер князівна. По ночах ввижалися їй страшні примари, що гналися за білими кораблями. Бачила, як умирали лицарі з усміхом на устах, так само як у далекому поході дружинники її братика Володимира і воєводи Вишати. Знала це від брата. Він оповідав їй, як гриміли мечі по шоломах, як мчали коні і орли далеким клекотом кликали звірів на кривавий бенкет. Ввижалися їй райські острови, на яких співають таємничі сирени. Тоді моряки ховаються і затикають вуха, щоб їх не причарували своєю піснею. Тільки один з них пишився на палубі, але казав себе туго

прив'язати до щогли. Читала про це у старій книзі.

Знову по тижнях прибув мандрівний трубадур у Київ і так заспівав князівні:

— Кількома мистецтвами можу пишатися: вмію складати пісні до чутливих тонів лютні, кую з заліза пишну зброю, слухають мене морські хвилі, коли пливу по їхніх хребтах; вмію ховзатися по льоду і бігаю по снігу на лещатах. Об'їжджаю найдикіші, найбільш полохливі коні, вмію уставляти військо до бою і кидаю списом найкраще з усіх лицарів світу. А все ж дівчина, князівна українська з золотою короною і багатьма перлами, погорджує моїх коханням!

І тепер здавалось Єлисаветці, що бачила цього трубадура серед дружинників Гаральда.

* *

Згодом чужинні купці, лицарі і мандрівні люди почали приносити вістки про славного таємничого лицаря, що пішов на сам кінець світу, у страшні і невідомі країни. Він побував серед велетнів з одним оком по середині чола, що могли, стиснувши долоню, зім'яти людину. Переходив країни пусті, де вогонь сірчаний жер землю. Розбив непоборних сарацинів, що мали криві і гострі шаблі і ними сікли лицарську броню. Заходив у країни, в яких таємничі жерці вміли пускати оми бісівські на людей і чинити різні фокуси та чари.

Хижі птахи налітали на нього, щоб виклювати йому очі. На морю стрів хмару страшну, яка спустившись на воду, смоктала море угору, аж під небо, а з тим підносила кораблі з людьми, кидала їх і розбивала.

Підходили до нього гієни, звірі такі, коли спав у пустелі. Вони перекликувалися людськими головами і кликали його:

— Гар-ральд, Гар-ральд!...

Був у країні кентаврів, звірів, що мають на шиях людські голови, а тіло і ноги як в осла.

Бачив птахів-пеліканів: коли їхні діти мертві, вони клують собі груди, спускають кров свою на дітей, і діти оживають.

Був на службі царя босфорського, бував у країні каліфів, розгромив страшних і немилосердних сарацинів. Став він відомим у світі і, коли про нього говорили, то звали його Гаральд Сміливий.

Знову прибули співці і співали:

Родився я у скелястій країні над суворим морем, де ляпландці роблять луки з найтвердішого дерева, де човнами розбивають хвилі, де радість знаходять у зойку тятиви. Підводні скелі зрадливо трощать кораблі, а вікінги шоломами вичерпують воду, що заливає човни.

У світі бував я у бою з трандами, а їх тьма тьменна. Змагався з дротгейнами, а їх було сто на одного.

А все ж дівчина, князівна українська з золотою короною і багатьма перлами, погордила моїм коханням!

* *

Тим часом сталася важна подія: син половецького хана захотів одружитися з Єлисаветкою. Він вихвалявся, що вб'є Гарольда, а як князівна не схоче його, піде на Київ війною.

Ярослав Мудрий довго радився із своїми воеводами і боярами, що їм діяти. Було тоді у звичаю женитися і видавати дочок за чужинних королів і князів. Зміцняв у такий спосіб великий князь українську державу. Сама княгиня була шведського роду. Анночку саме обіцяли французькому королеві. Приїжджали послы від шведів і з німецьких країн, і так постав великий союз дружніх народів, яких поєднала велика і слава України.

Вільною залишилась тільки Єлисаветка. Чи не краще таки видати її за половецького ханенка? Забезпечити собі дружбу і цього східного народу. Хто знає, де Гаральд і чи повернеться він у Київ?

— Ні, ні, не хочу! — мовила Єлисаветка і гляділа у золотий туман, що вкривав далекий шлях, мріяла про золотий від сонця корабель, про далекі країни і міста, які здобуває Гаральд.

Бачила його очима душі, як він гордо споглядає перед себе, суворий і мужній. А вона, смаглява і струнка, слухала голосів далекої флейти і цитри, вдихала уявні соляні вітри моря і благала:

— Приїдь, приїдь уже!

Єлисаветка вірила, що краще для її батьківщини буде союз з Норвегією, ніж із мандрівним і невірним племенем половців.

Тоді половецький ханенко пішов на Київ війною. Великий бій тривав два дні і дві ночі. На полі бою визначився своєю мужністю лицар, якого

досі ніхто не бачив. Він шукав ханенка. І, стрівши його під половецькими бунчуками, викликав на двобій.

Рушили обидва супротивники один проти одного. Вдарила сталь об сталь,гнулися панцері, і знову наступали лицарі. Врешті ханенко захитався. На його устах появилася струмок крові.

Половецькі війська, побачивши невдачу свого начальника, побігли у степ. Невідомий лицар скинув шолом. Це був Гаральд. Він наказав узяти раненого ханенка у Київ і лікувати його рани.

В той час Єлисаветка з жалю і розпуки тяжко захворіла. Не знала ще про бій і про те, що шляхом на Київ верталася вже українське військо.

Найвизначніший лікар княжого двора не відступав від Єлисаветки ні вдень ні вночі. Давав їй найдорощчі ліки з зілля, викопаного у святоіванську ніч, а помічники курили коноплі, щоб відігнати недугу.

Другого дня принесли Єлисаветці радісну вістку. По полудні князівна почувалася краще. Одягнула свою найбагатшу сукню і зі скарбниці вибрала золоті оздобы, які залишив їй таємничий купець. Коли у дверях кімнати станув Гаральд, Єлисаветка кинулась йому назустріч.

Увечері того дня прибули посли з далекої Норвегії. Вони прохали Гаральда, щоб став королем і засів на батьківському престолі.

Привіз Гаральд великі багатства і поклав перед Єлисаветкою. Були там діядеми і ковані

золоті ланцюжки, медальйони і різьби з слонової кости. І дарував усе те Єлисаветці.

Тепер, разом з великим князем вони вирішили, що Гаральд поїде зараз же у Норвегію і, ставши королем, повернеться забрати Єлисаветку. Так і сталося. За той час готовили на княжому дворі два весілля. Друге було для половецького ханенка, який вилікувався від ран і полюбив дочку боярина Вишати Божену.

Гучні були обидва весілля. Було там гостей багато. Королевичі і княжата з усього світу з'їхалися на той час в Київ. Були тут славні чужинні роди, франконці, венеційці, генуезці, вікінги, шотландці і данці. А з наших сиділи за столами ославлені в боях князі українські, бояри Розграй, Борис, Буйтур, Ждан, Лют і Гудима. Були теж княжни Анна, Квітослава, Лада і Оля. Але найщасливіші були Єлисаветка і Гаральд, Божена та її ханенко.

Так то було колись. Радість була, бо великою була Україна, мужні і сміливі її сини і доньки. І буде таке щастя знову між нами, коли Україна стане вільною і незалежною.

Пояснення-словничок: **сирени** — німфи-богині у віруваннях поганських греків; **палуба, чардак** — верхній або головний поміст (deck) корабля; **щогла** — дерев'яний стовп на кораблі, до нього прикріплені паруси, вітрила (sails); **фокус** — juggling trick; **кентавр** — напівлюдина-напівкінь у віруваннях старовинних греків; **сарацини** — друга назва арабів та взагалі всіх могоммедан; **бунчук** — військовий знак, палиця з металевою шишкою з кінським хвостом на кінці.

БІЛИЙ МУСТАНГ

(Індіанська казка — Ілюстрація Зенона Онішкевича)

На землях Тавазента, в племені Дакота жив славетний чарівник — називали його Ведмеже Ікло. З-поміж хлопчиків свого племені він вибрав найспритнішого, найвідважнішого, найрозумнішого, взяв його в своє шатро — „тіпі” і почав виховувати та вчити, щоб хлопчина виріс теж на славетного чарівника і став його наслідником. Маленький індіанець добре вчився, мужньо витримав приписані обрядом випробування та вперше з ранами після обряду посвячення протанцював при місячному сяйві „танок мужчини”. Опісля дали йому ім'я Прудкий Вітер.

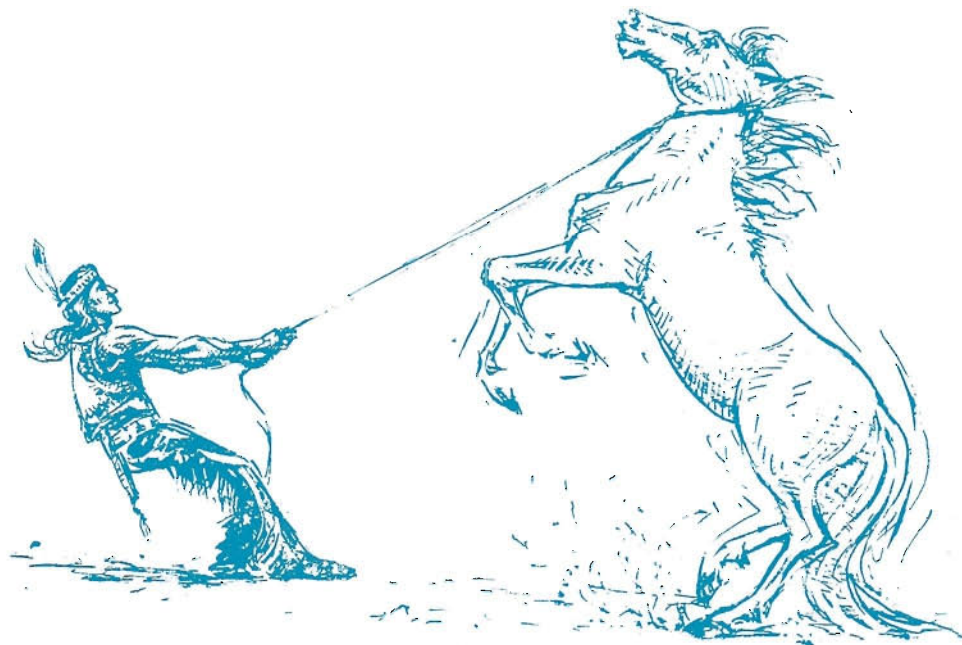
Минуло кілька років. Прудкий Вітер збагнув всі таємниці заклинань, всю мудрість старого Ведмежого Ікла і вирішив вирушити в гори, щоб узяти собі за жінку прекрасну дівчину Пахайо. А вона жила на різнокольоровій веселці і на весні показувала шлях птахам, які перелітали з півдня на північ, а восени навпаки.

Коли Прудкий Вітер розказав мамі про свою

мрію здобути Пахайо собі за дружину, мама сказала:

— Пахайо гарна! Її волосся стелиться до самої землі, а на чолі сяє барвиста стрічка, що переливається всіма кольорами. Певно щасливий буде той, хто візьме собі її за дружину, бо Пахайо приносить щастя. Вона володіє над дикими птахами і над водами, які падають з неба. Але, щоб до неї дістатись, треба бути великим воїном, бож шлях до неї стережуть злі духи. Коли ж її хтось візьме за дружину, злим духам загрожує загибель і зникнення у вічній темряві. Охороняє її батько, старий Дух Гірських Водоспадів. А він погодиться віддати свою дочку тільки воїнові з чистою душею, з великою відвагою і силою — воїнові, який не знає ні злоби, ні брехні. Живе Дух Гірських Водоспадів у гранітовій скалі, на верху високої гори, а ту скелю може відчинити лише той, чиє серце повне справжньої відваги і любови до Пахайо.

І ось одного дня, після великого дощу, коли

веселка була яркіша, ніж звичайно, Прудкий Вітер сказав:

— Мамо приготуйте мені, будь ласка, повний сагайдак стріл, фарби, щоб я міг розмалювати своє тіло в бойові кольори, нагостріть мені томагавк і ніж. Я поїду у високі гори позмагатися зі злими духами. Мушу добратися до Духа Гірських Водоспадів і попросити, щоб віддав за мене свою дочку. По дорозі мушу перемогти злих духів, щоб не було більше зла в світі.

Мати глянула на сина, на його чорне волосся, що, перев'язане на чолі пов'язкою зі шкіри гримучої гадюки, спадало йому на плечі; подивилась на міцно стиснуті губи; глянула в його чорні очі, що сяли, мов дві зірки на темному небі, на могутні плечі, на міцні руки, якими він міг розтрощити щелепи ведмедя, на сильні ноги, що могли догнати оленя.

— Іди мій сину, — вона сказала, — і визволи наші племена від усього злого. Діти і дівчата будуть славити в піснях твою відвагу і доброту.

Після того вона вмочила пальці в жовту фарбу і намалювала поперечні смуги на синовім тілі. По обличчі провела чорні смуги, що з'єднувалися з білими смугами біля носа, оточували губи і кінчалися на підборідді. Ведмежим салом натерла волосся юнака і дала йому пемікан — сухе, розтерте на порошок м'ясо.

— Це тобі на дорогу, щоб мав що їсти.

Прудкий Вітер одягнув шкіряні штани, обшиті на швах тороками, та вишиті мокасини, прикрашені голками дикобраза, і взяв у руки головну відзнаку з пір'я, на якій кожне перо було свідомством славних вчинків. Жмутки пір'я означали кількість убитих ворогів, а нарізи і закрашені червоною фарбою взори показували, скільки Прудкий Вітер поранив

ворожих воїнів і скільки ран отримав сам. Велично виглядав юнак, стоячи посеред шатра свого батька. Тут були ведмежі й оленячі черепи, вовчі шкіри, роги бізонів і зброя, здобута у ворога — палиці, томагавки, списи, луки і щити, зроблені зі шкіри чорних ведмедів. Все це свідчило про не абияку відвагу юнака.

Великим мисливцем і великим воїном був Прудкий Вітер.

Коли вже все було готове, юнак узяв найкращу зброю, вийшов з шатра і три рази свиснув. До нього примчався його кінь, Вороний Мустанг. Прудкий Вітер скочив на нього, обернувся до мами, попрощався з нею і, співаючи бойову пісню, вирушив у дорогу. Він уже зник за величезними скелями, а мати все ще стояла і прислухувалась до його пісні.

Прудкий Вітер мчався на своєму Вороному

Мустангу крізь квітучі прерії та переїздив поселення степових індіан, де його зустрічали радісно і з пошаною. Слава його летіла перед ним, і дорога була йому відкрита до всякого поселення кожного племені.

Довго він мандрував, аж одного дня опинився в гушавині лісу. Була пізня осінь. А коли сніг покрив уже білою габою дерева і землю, Прудкий Вітер під'їхав до місця, де жили злі чорні духи. Зійшов з коня і стиха почав підходити до великого шатра, де горіла ватра.

Раптом на нього наскочив величезний вовчище, наївжився, вишкірив ікли та грізно загарчав. Прудкий Вітер глянув на нього і сказав:

— Закрий свою пашу, лісовий брате, і не наважуйся завити! Заклинаю твоє вовче плем'я і наказую тобі, щоб ти зараз же заснув у своїй сніговій ямі!

Вовк підібгав хвоста, вигнув дугою спину,

нахилив голову і мовчки, трусячись усім тілом, виконав наказ молодого чаклуна.

Юнак тихисенько підійшов до шатра, зробив у шкіряній стіні шатра невеличку дірку і заглянув до середини. Грізний Кабінока, володар Півночі, загорнутий у білий сніговий кожух, з очима льоду, сидів зі своїми вітрами та морозами і грав на льодовій сопілці. Маленькі, але страшні потвори — май-май-гвені били в барабани. Духи отруйних гадюк лежали купою під стіною і слухали пісню кісток. Біля них сидів дуже старий Дух Гірських Лявін з велетенськими долонями і скуйовдженим волоссям та мугикав пісню Чорного Духа з Льодової гори.

Прудкий Вітер миттю розтяв ножем шкіру шатра й ускочив у середину. У шатрі припинились пісні, а суворий Кабінока встав і крикнув:

— Ти хто такий? Мій вовк чує кожного чужого і розриває його на шматки, а на тебе навіть не загарчав і дозволив тобі увійти. Хто ти, кажи!

— Я Великий Чаклун, — відповів Прудкий Вітер. — Вовк мовчав, побачивши мене, Кабіноко, тому що моя мати купала мене вночі по чотири рази вліті, а взимі по вісім разів, щоб я вивчив „пісню річок” і нею охороняв себе від зла. Білий сніг обсилав моє голе тіло і холодив мої м'язи, щоб я міг оберегти себе від ваших чарів і був сильний, як стадо бізонів. По моєму боці — доброта, тепло і сонце, усмішка, радість і мудрість. Позмагаймося — і побачимо, хто переможе!

І заспівав Прудкий Вітер бойову пісню свого племені. І скільки героїчних, славних подвигів він згадав у своїй пісні, стільки величезних кам'яних брил навалилося на ноги злих духів, так що ноги під ними не могли і ворохнутись. Прудкий Вітер виконав теж танок перемоги, а тоді порозкидав злих духів на всі боки. Опісля розгорнув шатро, сів на коня і помчався ще вище в гори — до Духа Гірських Водоспадів.

Багато днів їхав він до шпичастих скель. Йому доводилося перемагати бурхливі, швидкі гірські річки, темні і глибокі провалля, повні гримучих змій. Прудкий Вітер не боявся їх. Він умів так їх заклинати, що вони виходили із сховищ і засинали, а тоді Вороний Мустанг трошив їх голови копитами. У високих гірських перевалах жили старі грізні ведмеді, але вони втікали з його шляху, бо боялися його заклять і томагавка, яким Прудкий Вітер чудово володів.

На сьомий день Прудкий Вітер під'їхав до величезної чорної скелі, де жив Володар Водоспадів Гахаск.

Молодий чаклун оглянув з усіх боків скелю. Тричі об'їхав навколо, а тоді вернувся на те місце, звідки почав її оглядати, приклав долоні до рота і тричі крикнув по-орлиному. Луна від того крику полинула геть по всіх усядах. Прудкий Вітер зсів з коня, пустив його, а сам сів на каменюку біля скелі.

Ніхто не відповів на його орлиний крик. Він чекав три дні і три ночі. Тоді вихопив з-за пояса томагавк і з усієї сили вдарив ним по скелі. Здригнулася велетенська скеля і почала розсуватися.

У великій печері на підвищенні з ведмежих шкур сидів Дух Водоспадів у мантиї, яку зіткала йому його дочка з променів місяця і сонця. Він міцно спав. Прудкий Вітер підняв руку на знак миру і вступив у печеру. Дух Водоспадів глянув стомленими очима на юнака і запитав:

— Чого ти хочеш від мене, воїне?

Голос у нього був подібний до гуркоту найбільшого водоспаду в краю Тавазента. По спині Прудкого Вітра пробігли холодні дрижаки від переляку, але він набрався відваги і відповів:

— Я прийшов сватати твою дочку, яка живе на веселці і показує шлях диким птахам, а з проміння сонця і місяця вміє ткати мистецькі накидки. Віддай мені Пахайо за дружину!

Розсміявся Дух Водоспадів, Гахаск, від його сміху затремтіли і почали розсипатися скелі.

— Моя дочка дістанеться за дружину лише тому, хто приведе мені Білого Мустанга, а він належить Батькові Вітрів, Кабеюнові. Покажи мені, на що ти здібний. Іди!

Після цих слів Гахаск знову заснув, бо була зима і всі водоспади були під льодом. Прудкий Вітер пішов. Як тільки він вийшов з печери, скеля з гуркотом знов замкнулась.

Прудкий Вітер став збиратись у дорогу. Він зробив собі міцні лещата, підбив їх шкірками з оленячих ніг, натер їх жиром, намалював на них знаки свого племені і попросив добрих духів, щоб його ноги і лещата зробили швидкими.

„В цілому світі нема нікого, хто міг би зі мною позмагатись у бігу! Я дожену швидкокрилих птиць, дожену вітрів. Я дожену Білого Мустанга, спіймаю його своїм арканом і приведу його до батька моєї дівчини!”

Узяв з собою сагайдак з легкими стрілами і лук.

Почув слова Прудкого Вітра Кабеюн і випустив свого Білого Мустанга, скакуна свого прудкогоного, щоб він позмагався з молодим чаклуном.

— Скачи, коню, по всій землі Тавазента! Присором задаваку! Хай йому вискочить серце з грудей і обернеться в червону льодину!

Заіржав Мустанг і вискочив галлопом. Він промчався перед юнаком і зник за обрієм. Прудкий Вітер шукав його повсюди і в лісах, і в горах, і на берегах озер та річок. Мчався щосили, аж пара в нього клубочилася з-під лещат і танув сніг під ними. Врешті виїхав на прерію і під'їхав до селища. Там стояли люди, жінки і діти плакали, вили собаки, сичали ватри. Він спитав:

— Чого плачете?

— Білий Мустанг проскакав ось туди. Не дігнати тобі його — він летить, як гураган. От тому ми і плачемо!

Погнався молодий чаклун туди, куди йому показали люди. Він переганяв бізонів, антилоп і вітер. Степові орли вилітали з-під його ніг. Він промчався через прерію, мов блискавка, і нарешті наздогнав коня. Схопив його за срібну гриву, але кінь вирвався і зник за горами...

Прудкий Вітер погнався далі за Білим Мустангом. Кінь мчався огорнутий сніговою курявою, неначе ясний місяць — хмарою. Та юнак з кожним кроком був усе ближче і ближче мустанга. Вони опинилися на березі Червоної Ріки. Білий Мустанг легко перескочив її і сховався у великому старому лісі. Юнак скинув куртку, добув аркана і, перебрівши річку, побіг до лісу. Перед лісом він зупинився і почав заклинаннями, що його навчив Ведмеже Ікло, вітати Володаря Лісу. Вислухав це Володар Лісу і наказав, щоб розшумілись дерева, нахилились до землі і замахали гілками; щоб завили вовки і по цілому лісу щоб заревли ведмеді. Переляканий мустанг вискочив з лісу на галявину просто на юнака. Прудкий Вітер не роздумував довго — розкрутив свого аркана і закинув його на шию Білого Мустанга.

Прудкий Вітер привів Білого Мустанга до Духа Водоспадів Гахаска.

— Ось Білий Мустанг, Кабеюна! Я піймав його. Тепер дай мені свою дочку Пахайо за дружину!

— Ти відважний, юначе! — відповів Дух Водоспадів. — Ти як справжній мужчина! Змагався зі злом і діяв шляхетно. Ти гідний мати хорошу дружину. Візьми Пахайо! Візьми і Білого Мустанга! Але пам'ятай, сину мій: якщо ти хоч раз запламуєш себе негідним, злим учинком, ти втратиш дружину і все, що тобі найдорожче.

Після цих слів Гахаск зник. А Прудкий Вітер із Пахайо поїхав на Білому Мустангу до свого селища й одружився з нею. Його Чорний Мустанг прийшов за ним до свого господаря.

Переказала Н. М.

Пояснення-словничок: Аркан — lasso; брила — block; випробування — test, trial; воїн — warrior; габа — покривало; грива — mane; гримуча гадюка — rattlesnake; гальоп — кінський біг (gallop); дикобраз — porcupine; жир — fat; жмут — cluster, wisp; задавака — хвалько (boaster); заклинати — to conjure; заплямувати — to dishonour; ікло — tusk, buck tooth; лешата — ski; мантия — плащ без рукавів, накидка (mantle); наріз — карб (incision); обряд — rite, тут: ceremony; паша — mount of an animal; перевал (між горами) — pass; подвиг — heroic deed; прудкий — швидкий, бистрий; сагайдак — коробка носити стріли з лука; смуга — strip; торочки — fringe; чаклун — чарівник (sorcerer); шов, множ. шви — seam; щелепа — jaw.

ПОБОРЮЄ СПОКУСУ

Мама: — Васильку, що ти робиш у коморі?
Василько: — Поборюю спокусу!

НЕ ВИНЕН

Батько: — Чому тягнеш котика за хвостика?
Син: — Я тільки тримаю хвостика, а котик сам його тягне.

Марко Б р и к о в и ч, 6 років, Мейопек, Н. Й.:
Хата на роздоріжжі.

ДОРОГА ВЕСЕЛКО
ЦЕ Я НАМАЛЮВАВ
СЛОНИКА ВІН
ОБЛИВАЄ ПАНА.

ОСТАП.

Остап Рудакевич, 6 років, Сиракузи, Н. Й.:
Слоник обливає хоботом пана.

Історична казка

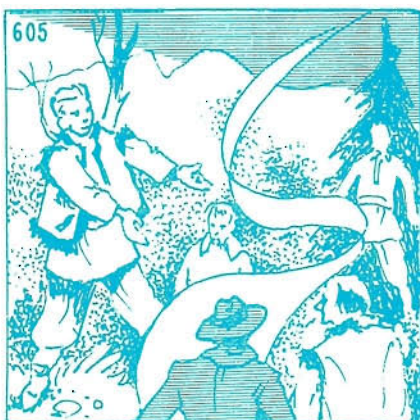
БОГДАН-СИЧОВИЙ СТІЛЕЦЬ

Ukrainian tale

BOHDAN-SICHOVY STRILETS

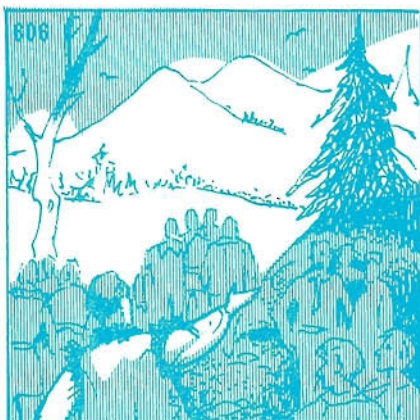
РОЗДІЛ: XXXII: ЗАГРИМІЛА ВІЙНА:

CHARTER XXXII: THE RUMBLE OF THE WAR

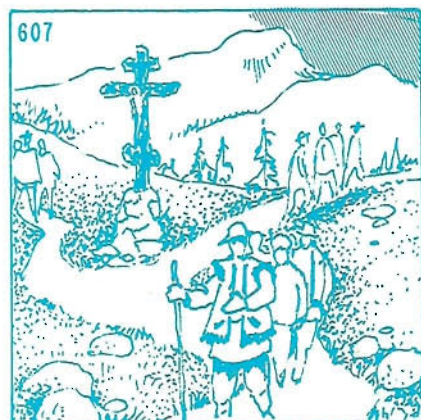
І кожен побратим відчував, що від цих слів у його грудях відроджувалася якась багатирська сила.

As Bohdan spoke each of the sworn brothers felt some unusual power pervading his soul.

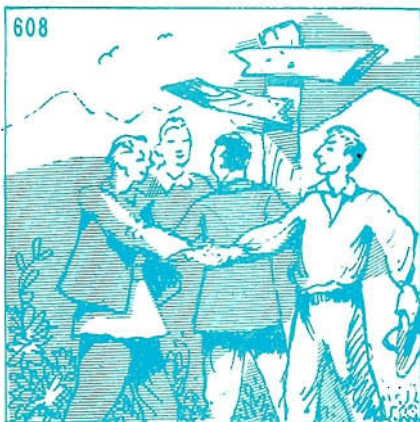
Четвертого дня Богдан сказав: — Ідіть на схід, захід і північ — усюди, де живе український нарід!

On the fourth day Bohdan said, "Go east, west and north, go where the Ukrainian people live."

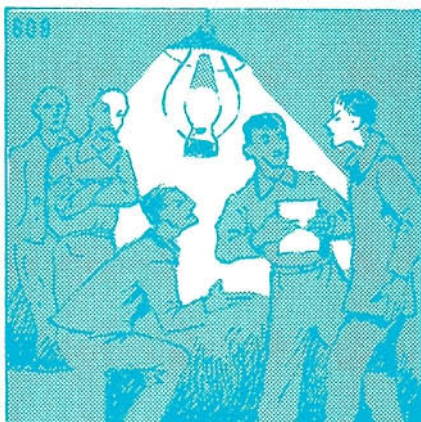
Трьома шляхами пішли побратими приготувляти нарід на прихід бурі.

The sworn brothers took off in three directions to prepare the people for the onset of the storm.

А як зійшли на Підгір'я, то розпрощалися і розійшлися поодиноці.

And when they reached the foot of the mountain, they said farewell and each went his way.

У селах, у схованках, неприступних для ворожих очей, уже чекали на них юнаки.

In the villages, in hideouts inaccessible to the enemy, scores of young people were awaiting them.

Одного дня на заході затрусилася повітря від гуркоту літаків і танків.

One day, the rumble of planes and tanks could be heard in the west.

(Продовження буде)
(To be continued).